

# ALBINA

REVISTA SĂPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 40 (1136) ● ANUL 72 ● SERIA II ● JOI 2 X 1969 ● 8 pag. 25 bani



PĂDURI ÎMPRETITE

**A sluji  
cauza  
partidului**

În educația socială a maselor, în informarea și formarea opiniei publice în direcțiile cerute de progresul societății noastre, presa și radio-televiziunea sînt chemate să joace un rol tot mai activ și eficient, arată tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Recenta aniversare a ziarului Scînteia — devenită o zi de bilanș a întregii noastre prese prin atenția și precizia cu care secretarul general al partidului nostru a analizat realizările de pînă acum ale presei din România și cerințele de viitor — a dovedit o dată mai mult atenția pe care o acordă partidul presei scrise și vorbite, sarcinile de o deosebită importanță ce stau în fața ei.

Gazetarul comunist de astăzi — urmaș al celor care au scris și propagat în mase cuvîntul partidului, idealurile sale, în condiții de cruntă ilegalitate — este moștenitorul unei glorioase tradiții care, animînd condeila său, îi conferă

(Continuare în pag. a 4-a)

## DELICIILE RECOLTEI

de ION BANUȚA

Păduri, ogoarele, prundișul, sub cerul larg, colesc aramă, și vîntul smulge pumni de paie, din carele ce merg spre șuri...

ADRIAN MANIU

Clopotele cîmpului sună, sună... Sună adinc și imens și grav din timpul care trece chemînd lumea la sărbătoare, la sărbătoarea muncii, la sărbătoarea recoltei. Griul s-a făcut de aur încă din iulie-august și acum se află pentru odihnă, dreaptă în lungile și înaltele hambare. Porumbul se mai află încă răsîndit în cîmp și în timp pe întreg cuprînsul țării, sub cerul liber, în bătaia soarelui care-i desăvîrșește coacerea făcîndu-i foile să sune a moarte. Floarea-soarelui, grea de rod, e tot mai neagră, se mișcă tot mai greu în jurul astrului ei iubit care se răcește și se depărtează mereu. Sfecla de zahăr părăsește imperiul lui Hades în care, ce e drept, s-a simțit chiar prea bine, a crescut fără măsură ca o matahală, aproape informă și profitînd de invențiile omului se face albă, albă, și apoi aproape dulce ca mierea. Castelul roadelor se ridică mai falnic ca oricînd, lăsînd în urmă cumplitii zgirle-nori hrînindu-se orgolios din pudra timpului stăpînit de om. Fetele și-au pus coroane de aur în păr din recunoștință și cochetărie, ca niște împărătese venite direct din Eminescu și Coșbuc.

Focul belșugului intră pe șoptite în inima fiecărui combatant întru cucerirea recoltelor de aur. Afișul gal-

### Cronica unui greier

ben al recoltelor bogate este infipt în poarta fiecărui cooperativ harnic, cu interes fierbinte pentru țară, pentru el însuși, pentru cîmpul care este trup din trupul lui, suflet din sufletul lui. Paradoxal, și totuși așa este, țărănul român își iubea cu înversunare pămîntul chiar atunci cînd în mod fortuit îl blestema, atunci cînd de fapt nu era al lui, cînd își dădea munca și duhul pentru alții. Azi însă el e stăpîn deplin pe munca lui, pe ogorul unit și imens al țării. Conducătorii statului respectă munca, le-o valorifică, și le-o cinstesc. Drept omagiu adus muncii milioanei de oameni ai satelor, sate trecute la o etapă superioară, cooperativi, brigadierii ingineri, eroi ai recoltelor bogate, statul a decretat ca la început de octombrie toată țara să se închine în mod festiv în fața muncii, așa cum s-a închinat încă din antichitate greacă în „Muncă și zile” Hesiod, precum și străbunii noștri, dacii și romanii, petrecînd în fel și chip, ridicînd cupa vinului fericirii în sănătatea tuturor, lăsînd demne urme pentru generațiile viitoare. Lăutarii noștri de geniu, în felul străvechiului lor magistru Barbu Lăutaru vor uni și de astă dată arcușul lor fermecat, diabolic aproape, cerul cu pămîntul întru slava recoltei, întru slava lumii care petrece, fiindcă românul știe și să muncească și să se veselească.

Clopotele vremii sună, sună... Adinc. Imens. Timpul libertății noastre ne cere să fim mereu o undă vie în fluviul marilor împliniri ale recoltelor viitoare. Se pare că am face foarte bine dacă am da cuvîntul întru încheiere lui Victor Eftimiu:

Ca un duios refren  
se-naltă smirna finului  
spre statuia bătrînului  
și bunului Verlaine...

Spre a uni, iremediabil parcă, poezia cu toamna și toamna cu poezia se cheamă că vom striga în cor, alături de făuritori, „Trălăscă recolta victoriilor noastre!”

# Rezultatul concursului cenaclurilor și cercurilor literare

Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Scriitorilor din România au organizat în cinstea celei de a XXV-a aniversări a Eliberării patriei, Concursul cenaclurilor și cercurilor literare din case de cultură, cămine culturale, întreprinderi, instituții, cluburi ale sindicatelor, case de cultură ale tineretului etc.

Concursul s-a desfășurat în perioada 15 decembrie—15 iulie 1969, având ca obiectiv principal orientarea creației literare a amatorilor în vederea oglinzării artistice a transformărilor revoluționare ce au avut loc în ultimele două decenii și jumătate în patria noastră.

În cadrul concursului au participat 514 autori, membri ai cenaclurilor și cercurilor literare din întreaga țară, care au prezentat aproape 2.000 de lucrări literare (poezii, poeme dramatice, piese de teatru într-un act, montaje literare, texte pentru brigăzile artistice, scenarii literare pentru filme de scurt metraj).

În urma cercetării și selecționării lucrărilor de către juriul central al concursului au fost acordate următoarele premii și mențiuni:

## POEZIE

### Premii

**PREMIUL I:** Andrei Costea (București — pentru ciclul de poezii „A doua facere a lumii”); **PREMIUL II:** Palaghia Florentin (București — pentru ciclul de poezii „Rugi strămoșești”); Ana Haș (București — pentru ciclul de poezii lirice); **PREMIUL III:** Sterian Vicol (com. Independența, jud. Galați, membru al cenaclului municipal Galați, pentru ciclul său de poezii lirice); Radu Ulmeanu (Satu Mare, cenaclul literar „Ioan Slavici” — pentru ciclul său de poezii lirice); Titus Andronic (oraș Mediaș, jud. Sibiu, cenaclul literar „Octavian Goga”) pentru ciclul de poezii lirice; Farkas Arpad (Sfântul Gheorghe, jud. Covasna — cercul literar al Casei de Cultură, pentru ciclul său de poezii lirice în limba maghiară).

### MENTIUNI

Mihai Lău (Botoșani — pentru ciclul de poezii lirice); Vitalie Munteanu (Sebiș, județul Arad, cenaclul literar „Doina Crișului” — pentru ciclul său de poezii lirice); Decebal Toța (București, pentru ciclul de poezii lirice „Încercarea de a transpune gânduri”); Al. Cojocaru (Poiana Țapului, județul Prahova, pentru ciclul de poezii „La facerea de ziua”); Ecaterina Antonescu (Pucioasa, județul Dimbovița, cenaclul literar „Lucafărul” pentru ciclurile de poezii „Brătări” și „De dragoste”); Sanda Ghinea (Constanța, cenaclul literar „Ovidius”); Căeșu Zoltan (Sf. Gheorghe, județul Covasna, cercul literar al casei de cultură — pentru ciclul de poezii lirice în limba maghiară); Ion Marin-Bistrița (Turnu Severin, județul Mehedinți, cenaclul literar „Danubius” — pentru ciclul său de poezii lirice).

## POEME DRAMATICE

Premii (Nu se acordă)

### MENTIUNI

Constantin Manolescu (com. Aninoasa, județul Dimbovița, cenaclul literar „Gr. Alexandrescu”, pentru poemul dramatic „Suflet și tezură”); Elena Mavrianopol (București — cercul literar „G. Ibrăileanu” — casa de cultură a sectorului III pentru poemul dramatic „Clopotele satului”).

## PIESE DE TEATRU

### Premii

**PREMIUL I:** Nu se acordă; **PREMIUL II:** Vitalie Munteanu și Ion Mărgineanu (Sebiș, județul Arad, cenaclul literar „Doina Crișului”, pentru piesa într-un act „Frida”);

**PREMIUL III:** Eugenia Cobuș (Iași, cenaclul literar al Casei creației populare a județului Iași — pentru piesa „Triplu salt”).

**MENTIUNI:** Eugenia Cobuș (Iași, cenaclul literar al Casei creației populare a județului Iași, pentru piesa „După razboi”); Dorina Bădescu (București — pentru piesa „Umbrela”; Császár Pál (Tg. Mureș, cercul literar U.T.C. — pentru piesa în lb. maghiară „Halafak Vonata”); Mihai Miculescu (București, cenaclul literar „Junimea” pentru piesa „Un banal accident de circulație”); George Puscaru (Mediaș, județul Sibiu, cenaclul literar „Octavian Goga” pentru piesa „Doar așteptările”).

## MONTAJE LITERARE

### Premii

**PREMIUL I și II** nu se acordă.

**PREMIUL III:** Mircea Pop (Satu Mare — cenaclul literar „Ioan Slavici” pentru montajele literare „Căprioara din Chioar”, „Izvorul lui Grigă” și „Feerie de arminden”).

### MENTIUNI

Vasile Lobonțu (oraș Dr. Petru Groza, jud. Bihor, cenaclul literar „Miron Pompiliu”, pentru montajul literar „Izvod mioritic”); Ștefan Goanță (Zalău, jud. Sălaj, pentru montajul literar „Izvor de apă vie”).

## BRIGAZI ARTISTICE

### Premii

**PREMIUL I și II:** nu se acordă.

**PREMIUL III:** Petre Bătușescu — Buzău (București, pentru programul de brigadă „Ūzina mea, grădina mea”).

### MENTIUNI

Mircea Adam (Constanța, cenaclul literar „Ovidiu” pentru programul de brigadă „Ce faci tu de nu albești?”); Nicolae Popescu-Mariș (Satul Marișul, com. Broșteni, jud. Mehedinți, pentru programul de brigadă „Pretutindeni sint comori”); Ion Marinescu (com. Vinători, județul Neamț, cenaclul literar „Ion Creangă” — Tg. Neamț, pentru programul de brigadă „Avem și noi translocatori”); Navrea Teofan (București — pentru programul de brigadă „Cu mască și fără mască”).

## SCENARII LITERARE DE FILM (scurt metraj)

### Premii

**PREMIUL I și II:** nu se acordă.

**PREMIUL III:** Daniel Tei (Ioan Căpățînă, Timișoara, pentru scenariul „Gestul unei săgeți”); Gelu Mureșan (Timișoara, pentru scenariul „Avidul”).

### MENTIUNI

Gelu Mureșan (Timișoara, pentru scenariul „Ipoteze”; Gelu Mureșan (Timișoara, pentru scenariul „Postume”; autor neidentificat, pentru scenariul „Nașterea cîntecului”; Moise Vasile Gheorghe (Timișoara, pentru scenariul „Lumină”).

**NOTĂ:** Lucrările premiate și menționate la concurs vor fi incluse integral sau fragmentar într-o culegere reprezentativă care va fi editată de către Casa Centrală a creației populare în colaborare cu Uniunea Generală a Sindicatelor din România.

De zece ani ființează în clădirea școlii generale din Smeeni — Buzău un muzeu de istorie, etnografie și artă plastică. Este rodul strădaniei profesorului sexagenar Ion Țigău care, aproape patru decenii, a reconstituit piesă cu piesă trecutul istoric al comunei.

O primă vitrină prezintă mulatele atestând evoluția umană de-a lungul timpului. Următoarele expozate reprezintă mărturiile de viață milenară pe acest pământ situat la gura Bărgănelului, pe unde au trecut generații de imitași. Pe măsură ce săpăturile de la Movila Mare au scos rămășițele unei necropole, muzeul s-a îmbogățit cu fragmente de ceramică neolitică, ace de os, dăltițe, microlite. Un schelet de 4000 de ani uimește prin orientarea spre sud-est a craniului și așezarea membrilor superioare în poziție de luptă.

Dar cea mai prețioasă achiziție a muzeului o constituie un vas de pământ în vîrstă de 5 milenii. În continuare se face trecerea la epoca modernă și nu lipsesc obiectele casnice: coșul de pescuit, brădarul, rașița etc.

O vitrină prezintă documente de stare civilă datînd din 1832. Pe pereții reconstituite după

# MUZEUL DIN SMEENI LA UN DECENIU DE ACTIVITATE

documente istorice, figurează tabloul reprezentînd căleștii din Smeeni cu un secol în urmă. Cu litere mari este transcris procesul verbal, din 13 septembrie 1873, atestînd prima revoltă a țărănilor din Smeeni care au știut să-și apere „cu ciomege, unelte, furci, măciuci ciobănești și cuțițe” avuțul de urgia călărășilor aduși de boierul vecin care voia să le răpească pămînturile. La loc de cinste se păstrează măcina cu care în 1907 arendașul grec a fost constrins să accepte revendicările cerute de țărani. După înfrîngerea războaielor sarmenii acestor locuri s-au îndirjit și mai mult. O pictură reprezintă acțiunea de împărțire a pămînturilor boierești din 18 aprilie 1924, mărturie vie a setei de dreptate.

Fotomontaje și grafice grădiesc despre viața nouă a comunei. Spitalul rural, școala profesională de mecanici agricoli, căminul cultu-

ral sînt doar cîteva din realizările edilitare ale ultimelor două decenii.

Un loc important îl ocupă în muzeu micro-expozițiile organizate cu prilejul diferitelor evenimente cum sînt: centenarul școlii din localitate, semicentenarul unirii Ardealului cu țara, centenarul leului românesc etc.

De un deosebit interes se bucură expoziția de pictură care, alături de pinze realizate de studenți de la Institutul de arte plastice, prezintă picturi și sculpturi ale marilor artiști, printre care se remarcă sculptura lui Oscar Han — „Primul născut”.

Muzeul se îmbogățește pe zi ce trece cu noi expozate. „Aici sînt unora lecțiile de istorie — ne spune tovarășul profesor Țigău. Copiii noștri nu trebuie să uite trecutul satului. Numai astfel pot să înțeleagă și să prețuiască prezentul”.

MIRON  
ȘTEFĂNESCU



Costume populare vechi din satul Arș, județul Argeș

# ÎNTREBĂRI

Problema ansamblurilor folclorice ca gen ridică întrebări serioase. Astfel, în ce măsură este prezentat un obicei, ori totul se reduce la o simplă înșurire, de cele mai multe ori improvizată, de cîntece și dansuri dispartate? Va fi doar un mozaic folcloric, o estradă care să nu țină seama de specificul fiecărui județ în parte, predominînd mai ales costumele de Muscel, oltenești, dansurile și cîntecele cele mai cunoscute în toată țara?

O copie a ansamblurilor bucureștene? Din punctul nostru de vedere, nu. Mai ales că astfel, din comoditate, ori pur și simplu mimetic, vor fi preluate soluții universale valabile, șablonarde. Mai mult, zonele folclorice care ar trebui reprezentate de ansamblul folcloric ar fi, pur și simplu, ignorate în favoarea unor „succese” sigure, îndelung verificate pe scenele din țară și de peste hotare. Dacă „Perinița” are fixată o funcționalitate de

principiu, în turneele sale avînd o investitură de reprezentare a întregii țări și, ca atare, incluzînd în program est mai multe și diverse dansuri, nu același lucru se întîmplă cu „perinițele” locale. Acestea nu arată decît improvizarea și diletanțismul instructorilor coregrafi care, departe de a se strădui în valorificarea folclorului din zonele respective, arborează flămurile altora. De aici și pînă la minifotele dansatoarelor, ciorapii de nylon și tocurile prezentatoarelor (în rest, îmbrăcate în costum popular), imitarea vocii și interpretării unor cîntăreți cunoscuți de muzică populară (chiar și de muzică ușoară), aflăm aceeași explicație: „să facem oricum, dar să lasă bine”. Ghîdiți-vă și la comperajul submediocru de tipul „foaie verde și-o lălea, noi la noi jucăm așa” și aveți imaginea completă a „spectacolului” unui asemenea ansamblu folcloric. Se impune, după părerea noastră, un studiu serios, o largă dezbateră a acestei probleme pentru găsirea celui mai bun răspuns. Desigur, nu vrem să generalizăm. Vrem numai un larg schimb de păreri între instructorii coregrafi, activiștii culturali și membrii juriilor festivalului al IX-lea al artiștilor amatori, fiind gata pentru a ne însuși cele mai bune soluții conform cărora pe viitor greșelile vor fi de nerepetat

## ● CE SĂ CITIM ●

### PĂDURI ÎMPIETRITE

Colecția „Cunoștințe folositoare” pune la îndemîna cititorilor o nouă broșură realizată de Justinian Petrescu, apărută sub titlul de mai sus.

În lucrare sînt prezentate mărturiile ale existenței cu multe milioane de ani în urmă, în epoci geologice îndepărtate, a unei bogate vegetații arboricole. Intinsele păduri cu specii de arbori, azi dispărute, au căzut pradă jocului mărilor cu uscățul transformîndu-se prin imlăștinare, în „pietre care ard” (cărboni de pământ).

Autorul descrie, la scara întregii planete, fenomenul transformării

vegetației arboricole din trecutul geologic al pămîntului, marile zăcăminte de cărbuni de pe glob. De asemenea, el se oprește și asupra celor din țara noastră din Valea Jiului, Rovinari etc.

Cu această nouă lucrare de popularizare, Editura enciclopedică română pune la îndemîna cititorilor din țara noastră o carte interesantă care se va bucura de o largă difuzare în rîndurile tuturor acolora care doresc să-și îmbogățească cunoștințele despre marile epoci geologice ale planetei noastre.

# Meseriașii satelor

Oricine străbate satele patriei constată că locuințele constituie unul din domeniile în care se împletește talentul artistic cu dorința pentru o viață mai bună. O surprinzătoare varietate este determinată de ingeniozitatea tehnică a săteanului. Fiecare sat are „arhitecți locali”, „construcțori” de renume și fiecare „beneficiar” se simte bine dacă pune mina la ridicarea propriei sale locuințe. Aceasta ține de psihologia țărânului, de o anumită mindrie care stăpânește pe omul harnic și priceput. Pentru că rar întâlnești un țăran care, pe lângă lucrarea pământului, să nu cunoască și o altă meserie.

Amploarea și dezvoltarea economiei la sate deschide noi cerințe și în organizarea schimburilor de servicii între săteni. O anchetă în mai multe sate din județul Buzău, pentru a desprinde sursa de însușire a meseriei duce la o primă și dreaptă constatare: cei mai mulți țărani „moștenesc” îndemnarea într-o altă activitate decât munca cimpului de la părinți. O altă parte, și îndeosebi cei mai tineri învață o meserie dintr-o legătură mai îndelungată cu un anumit sector al industriei sau al cooperăției meșteșugărești, după care se retrag la țară iar unii — și aici vreau să ajung, în urma absolvirii unei școli de meserii.

În mediul rural au ființat cu ani în urmă din loc în loc școli de meserii, care în îndelungata lor existență și-au schimbat titulatura fiind în liceu industrial, fiind în gimnaziu, scopul rămânând însă același: pregătirea de lucrători calificați. Beneficiind de principala înlesnire, apropierea de casă, un număr mare de tineri, după ce terminau cursurile primare, se înscriau la asemenea școli. Anual se pregăteau zeci de mii de oameni bine formați ca meșteșugari. O parte dintre absolvenții luau drumul orașelor, alții — și cei mai mulți — rămăneau în comune umplind atâtea goluri în colectivitatea sătească. De aceea ar merita revăzută posibilitatea reînființării școlilor de meserii din mediul rural mai cu seamă pentru că s-ar asigura și pentru unitățile economice sătești cadre calificate locale.

TUDOR BĂRAN-DELAGORJ

## O MĂSURĂ NECESARĂ DE PREVEDERE: ASIGURAREA LA ADAS (XXXIV) Un exemplu edificator

Conssemnat de AUREL CRIȘAN

Ilustrații de Nic. Nicolaescu

**Rezumat:** Dorind să ia o măsură de prevedere pentru bunurile sale, Ion N. Dinicioiu, din comuna Vaideeni, județul Vilcea, a încheiat o asigurare complexă a gospodăriei. La cităva vreme toată familia a plecat să facă o vizită unor rude.

La întoarcere, încă de departe se zăreau pale de foc. Repede a aflat Ion o mare supărare...



Casa luase foc; șura de paie de alături ardea și ea. Au sărit vecini, au venit pompieri. Focul însă iartă greu. Mai ales o casă pe lângă care se afla fin, lemn de construcție etc.

Paguba a fost destul de mare și supărarea la fel.



Dar cu acest prilej, Ion N. Dinicioiu s-a convins că nu s-ar fi putut numi GOSPODAR dacă nu ar fi încheiat asigurarea la ADAS. Altfel, totul, toată munca lui s-ar fi dus pe... apa simbetel. A primit repede din partea Administrației Asigurărilor de Stat despăgubirea ce i se cuvenea: 25.862 lei, o sumă frumoasă...



...cu care gospodarul și-a refăcut casa, și-a cumpărat alte mobilă, alte numeroase bunuri. La nevoie, deci, ajutorul primit ca urmare a prevederii sale a fost de cea mai mare importanță.

Și acesta nu este decât un exemplu. Este însă un exemplu edificator, care spune multe, care dovedește că, pentru oricine, asigurarea complexă a gospodăriei este absolut necesară.

## INTERVIUL NOSTRU

## Medic de țară

Un doctor tânăr cu o experiență remarcabilă totuși; Doina Teodorescu, chirurg la Spitalul din Vadu-Lat, județul Ilfov. De la terminarea facultății, acum 10 ani, lucrează în mijlocul sătenilor.

— V-ați dorit vreodată orașul?  
— De ce să mint, da. Dar mi s-a oferit — prin concurs — o muncă sedentară, birocratică, în rețeaua medicală. Or, eu așa ceva nu concep. Și am rămas la țară. Răspunsul sincer și scurt mi-o fixează ca pe un interlocutor interesant.

— După cite aud bolnavii vă iubesc. Considerând aceasta ca pe un mare câștig pentru un medic, cum le-ați captat încrederea?

— Mă port frumos... Și ne divulgăm un amănunt cu care mulți doctori nu ne răsfăț. Dimineața intrăm în cabinet cu risul pe față. — Dacă

mă văd că rid le ridic imediat moralul.

— S-ar putea totuși ca uneori să n-aveți chef?

— Poate, dar buna dispoziție face parte din instrumentarul medical. Nimic nu se transmite mai repede și cu o mai mare putere de influențare la pacient ca dispoziția doctorului.

— Ce-ați învățat în cei zece ani la țară?

— E un teribil teren de experiență. Bolnavul țăran nu e atât de complexat ca cel de la oraș, are mai puține microtraumatisme, nu înghite atâtea paleative. El vorbește simplu despre maladia lui ajutând astfel diagnosticarea.

— Sinteți chirurg. V-a fost vreodată, în cazurile grele, frică?

— Nu e voie să-ți fie frică. Am

grijă nu frică. Mi s-a întâmplat uneori, în timpul intervențiilor, accidente neprevăzute. Și fiindcă țineam nespus să-l salvez pe omul acela îmi găseam și calm și mină sigură. Fiindcă țaria noastră sufletească ține de pregătire dar și de atașamentul acela omenesc față de pacient. Iată de ce aș considera eu că la țară nu poți să fii medic slab. Că adâncirea specializării trebuie să meargă mină în mână cu practica zilnică. Firește că sînt și cazuri care depășesc prin gravitate posibilitatea de intervenție a unui spital de țară.

— Și atunci?  
— Urc bolnavul în mașina salvării și stau la căpătîiul lui pînă la București. Îi duc unde știu că trebuie dus. (Și aud că Floarea Giurea din Cartojani trăiește azi fiindcă doctorița a procedat cu ea așa cum s-a amintit mai sus).

— Tovarășă doctoriță, ne dați voie să punem această întîmplare în seama umanismului profesiei dumneavoastră pe care, se vede, îl serviți destul de frumos?

V. TOSO

## Instantanee

### NEBUNIA VITEZEI

Întimplarea a umplut de jale satul de pe cîmpia mănoasă a Teleormanului. E vorba de Dumitru Rădan și de femeia lui, anume Ileana, care aveau o fetiță de 6 ani. Munciseră cu nădejde. Își duraseră casă cu mobilă nouă și își cumpăraseră și o motocicletă. Erau oameni harnici și buni gospodari. Un lucru neplăcut era însă la Dumitru Rădan. Îi plăcea să meargă tare cu motocicletă. O sută, o sută douăzeci de kilometri pe oră, i se păreau prea puțini, cînd se urca pe calul său năzdrăvan și pornea la drum.

Mama și fetița, pe șaua din spatele lui, se bucurau. Cine mai zbura așa de iute ca ei?

Intr-o zi călduroasă de iulie, Rădan a plecat la plimbare cu fata. Șoseaua de asfalt, netedă ca-n palmă, îl îndemna la drum.

„În 15 minute sîntem la Alexandria, gîndea tatăl. Și încă în 50, la București.

— Ține-te bine, Cocuța!  
— Mă țin!

Curînd n-au mai simțit căldura de iulie. În obraji îi bătea o răcoare plăcută. Asta plăcea mult fetiței. Dar îi plăceau mai ales stilpii de telegraf de pe restrea șoselei, care fugeau înapoi cu o viteză nebună.

Plimbarea asta a fost mai frumoasă ca toate. Rădan și fiica lui au ajuns pînă în București. Au mîncat la un restaurant. El a băut cîteva pahare de limonadă; fetița a luat și o înghețată. Pe inserate, au pornit înapoi, către casă.

— Măi nene, de ce urci fata pe motocicletă?

a observat un om. Nu ție teamă că o să cadă?

Rădan nu i-a răspuns și, în gînd, i-a tras o injurătură.

„Ia te uită la el! Ce se vîră unde nu-i fierbe oala?”

A dat mare viteză. Fetița ședea la spatele lui, ținîndu-se bine în șa. Îi plăcea și ei...

Rădan a gonit, a gonit, din ce în ce mai iute. Se opri tîrziu, la un canton de cale ferată, unde bariera era lăsată. Abia atunci își dădu seama că fetița nu mai era pe locul ei. „A dormit și a căzut!” Singele îi pieri din obraji, părul i se făcu măciucă. Întoarse îndată motocicletă. La o depărtare de vreo zece kilometri, își găsi fata în mijlocul drumului. Zăcea într-o baltă de sînge.

În cîteva clipe, revăzu chipul omului care-i spusese să nu urce copila pe motocicletă. De ce nu-l ascultase? De ce nesocotise regulile circulației? Ce n-ar fi dat Rădan să întoarcă vremea înapoi; fetița să fie în spatele lui, pe motocicletă și milițianul să-l oblige să o dea jos... Dacă ar putea să ia vremea de la început...

Totul era în zadar. Nimic nu se mai putea îndrepta.

Însfîrșit, așeză trupul fetiței pe marginea drumului. Se urcă pe motocicletă, îi dădu cea mai mare viteză și se îndreptă spre trunchiul gros al unui copac. După cîteva clipe, zăcea și el în drum, cu capul zdrobit. Iar a doua zi, aflînd nenorocirea, mama înnebuni.

M. ZAHARESCU



Zi de tîrg la Gura Humorului — Suceava

# A sluji cauza partidului

(Urmare din pag. 1)

mărite exigențe profesionale. În acest pătrar de veac marcat de la eliberarea țării, presa din România a urmat o linie ascendentă cunoșcând o dezvoltare atât cantitativă cât și calitativă și manifestându-se ca o armă de prim rang în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, pentru realizarea politicii partidului și statutului nostru socialist. Iar succesele înregistrate în ultimii ani în largirea conținutului, argumentarea din punct de vedere tematic datorită tratării unor aspecte de esență ale vieții economice, sociale sau spirituale sînt o urmare directă a spiritului nou, proaspăt, generat de cel de-al IX-lea Congres al partidului.

Acest climat prielnic creat presei — vădit de altfel în dezvoltarea întregii noastre țări, în putința afirmării complete a personalității umane, în creșterea răspunderii civice, a fiecărui om — duce la o mai mare apropiere a presei de cititorii săi, la necesitatea și la realitatea îmbunătățirii acesteia spre a-și putea atinge felurile ce-i stau în față. Astfel, presa noastră trebuie să fie o elevată și permanentă tribună de promovare a talentului și capacității acestora.

Din cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea festivă consacrată împlinirii a 25 de ani de la apariția primului număr legal al ziarului Știința, se desprind cu claritate direcțiile în care să se îndrepte cu precădere activitatea presei noastre, obiectivele ei de maximă importanță, tipurile care mai persistă în activitatea de presă și care se cer înlăturare.

Printre problemele de deosebită importanță ce stau în fața presei, după cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, sînt și cele ale creșterii și modernizării producției agricole astfel ca acest important sector al economiei naționale să se dezvolte conform programului stabilit de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Presa trebuie să analizeze, să sprijine și să stimuleze activitatea lucrătorilor și organelor din agricultură.

Trebuie să crească sensibil aportul presei la perfecționarea vieții sociale prin atragerea cit mai deplină a maselor la conducerea treburilor obștești.

Pe plan ideologic, secretarul general al partidului a arătat că presa trebuie să-și sporească eforturile pentru înarmarea întregului popor cu concepția marxist-leninistă a partidului, pentru ridicarea nivelului

ideologic al maselor și dezvoltarea conștiinței lor socialiste. Aceasta se poate face numai sporind combativitatea ideologică, militînd neabătut în spiritul unei gazetării partinice.

Publicațiile noastre de toate genurile, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, au datoria de a acționa consecvent pentru largirea orizontului de cultură al poporului, pentru ridicarea nivelului științific și informarea maselor asupra a tot ce este nou, valoros în cunoașterea și experiența umană, atît în țara noastră, cit și pe plan universal. Ele trebuie să devină în mai mare măsură o tribună de instruire multilaterală a oamenilor muncii, de stimulare a ridicării nivelului de pregătire profesională, de sporire a competiției în toate domeniile de activitate.

Revista noastră a militat și milită pentru asigurarea unei vieți mereu mai fericite a locuitorilor satelor noastre. Dorim ca recoltele pe care aceștia le culeg an de an, atît cele materiale cit și cele spirituale, să devină mereu mai îmbelșugate. Pentru a putea avea o participare cit mai eficientă în sporirea acestei recolte, pentru a putea contribui — cu toate puterile noastre — la efortul unanim de creare a unei vieți cit mai pline, pe toate planurile, țărînimii și intelectualității satelor, vom depune o mai mare strădanie pentru a ridica nivelul publicistic al Albinei. Ne vom strădui să realizăm articolele pe problemele majore ale vieții satului, scrise atrăgător, convingător. Dorim ca în coloanele revistei noastre să nu-și facă loc niciodată articolele așa-zise „de serviciu” care în realitate nu fac nici un serviciu nici cititorilor nici prestigiului publicației.

Vrînd să antrenăm cit mai mulți oameni ai muncii de la sate în dezbaterile celor mai felurite probleme de viață, vom pune și pe viitor la dispoziția acestora coloanele revistei pentru propunerile și criticile lor astfel ca în paginile Albinei să-și facă loc permanent cuvîntul sătenilor, experiența și înțelepciunea populară.

Alături de întreaga presă, revista noastră nu va precupeți nici un efort pentru a contribui cu o fărimă la uriașul efort al întregului nostru popor pentru făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate — obiectiv fundamental stabilit de Congresul al X-lea al partidului. A sluji cauza partidului, știind că astfel slujim poporul român, înseamnă pentru fiecare gazetar al presei noastre cea mai mare dorință, cea mai mare satisfacție.



De data aceasta regizorul filmului Sergiu Nicolaescu a trecut de cealaltă parte a camerei. Se filmează o secvență în care el este și actor



## MIHAI VITEAZUL pe ecran

Un sat arid în lumina unei amieze de vară. Soare necruțător. Praf peste tot, pînă și pe pomi pe care nu se mai distinge bine verdele. Și în mijlocul acestei așezări un șir de care încercate cu grîne, cu pinzeturi, lăzi ferecate, saci, putini. Cam așa cere scenariul lui Titus Popovici și cam așa arătau cu cîteva zile în urmă locurile pe unde se deplasase pentru realizarea unor secvențe echipa de filmare a viitoarei producții românești, Mihai Viteazul.

Era un peisaj inedit pentru locuitorii din Istria și din 2 Mai. Iar un fapt inedit — chiar pentru cei obișnuiți cu filmările — era acela că indicațiile regizorale le dădea un om îmbrăcat într-un costum oriental de războinic cu cămașă de zale și felurite pafte, purtînd un iatagan cu miner aurit și, desigur, un turban. Era vorba de regizorul Sergiu Nicolaescu de astă dată și actor, deținător al unuia din rolurile importante — turcul Selim.

Ieniceri mustăcioși, cu îmbrăcămintea multico-

loră — paznicii convoiului — sau oșteni din armata lui Mihai Viteazul, circa 2000 de persoane au participat la secvențele realizate în Dobrogea sub conducerea lui Sergiu Nicolaescu deprins cu strategia oștirilor de figuranți încă de la filmările pentru Dacia.

Nu vă vom povesti, bineînțeles, subiectul filmului. Vă lășăm, cum e și normal, dumneavoastră plăcerea de a urmări palpitanța înlăntuire a întimplărilor de pe ecran, figura mărețului voievod, faptele lui vitejești, spiritul epocii sale. Vă vom relata numai că — în ziua în care am asistat la filmări — în fața ochiului magic al aparatului erau reuniți frații Buzescu (Ilariion Ciobanu — Stroe, Septimiu Sever — Radu, Florin Piersic — Preda) care împreună cu Popa Stoica (Mircea Abulescu) încearcă să oprească un convoi de copii smulși de la vatra părintească de către turci și minaiți spre Constantinopol. Tocmai în acel moment își face apariția între cele două grupuri un călăreț plin de praf. E Mihai (Amza Pellea).

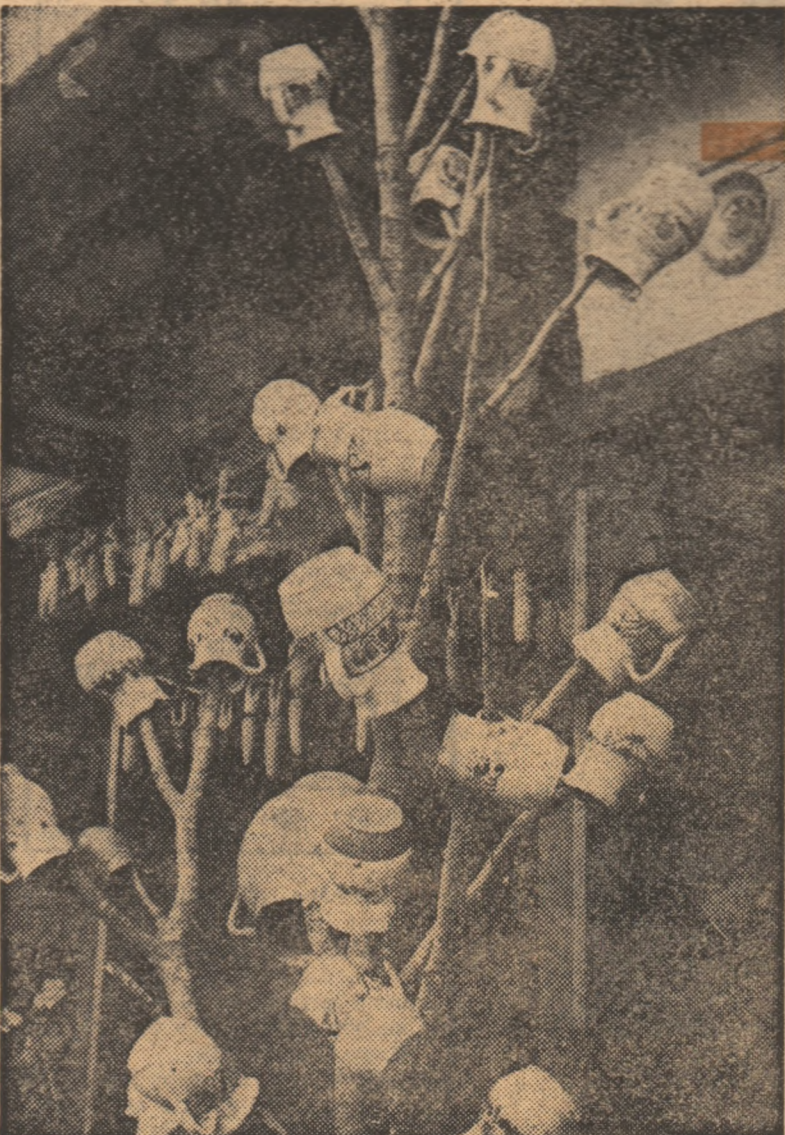
Aceasta era secvența la care se lucra și care reunea cîteva din interpreții principali ai filmului.

Din distribuția care însumează aproape 80 de personaje mai fac parte printre alții actorii Nae Secăreanu (Sinan Pașă), Kovaks György (Andrei Bathory) Ion Besoiu (Sigismund Bathory) Ioana Bulcă (Doamna Stanca, soția lui Mihai), Olga Tudorache (Teodora, mama lui Mihai), Aurel Rogalschi (Rudolf al II-lea al Austriei), Andi Hărăscu, Florin Scărlătescu, Nicolae Brancomir, Constantin Codrescu.

Revenind de pe litoral, după o scurtă oprire în Capitală, echipa lui Mihai Viteazul s-a deplasat la Călugăreni unde, în ziua în care apar aceste rînduri, încep filmările pentru secvențele ce redau istorica bătălie.

Incepute cu o lună în urmă cu cîteva scene de interior (palatul domnesc, Vaticanul etc.) filmările, care se continuă într-un ritm susținut, se vor termina — pentru prima serie subintitulată Călugărenii — încă în cursul acestui an. Vom avea astfel prilejul destul de curînd să urmărim transpusă pe peliculă, o nouă pagină glorioasă a epopeii noastre naționale.

VLADIMIR PANĂ



Verasa „Cercul gospodinelor” din Piatra Neamț

ALBINA 21

## Arhive folclorice

În fiecare sat există oameni îndrăgostiți de folclor, pasionați culegători ai creației populare locale.

În peregrinările mele prin sate am întîlnit și cunoscut mulți dintre ei. Dascăli încrunțiți, tineri profesori și alți intelectuali mi-au arătat și citit deseori minunate povești și a-lade, cîntece vechi populare strînse de la bătrînii din sat. Multe dintre aceste comori au fost redade satului prin programe artistice și mai ales prin spectacole ale ansamblurilor folclorice.

Există în sate — la unii învățători și profesori — un neprețuit tezaur al folclorului local, rod al unei munci și investigații de ani de zile. Întîlnești însă destul de rar preocupări din partea căminului cultural pentru a-și organiza o arhivă a folclorului local. De multe ori prin plecarea din localitate a culegătorului respectiv satul pierde un tezaur de neprețuit.

În multe așezări rurale există preocupări intense pentru înființarea de muzee sătești, pentru organizarea unor expoziții de artă populară.

În ultima vreme s-au întreprins de asemenea la sate acțiuni vaste de culegere și înregistrare a folclorului. Casele județene de creație populară, specialiști și cercetători de la diferite institute au vizitat și continuă să viziteze în acest scop așezările rurale. Investigațiile au constituit însă numai în cazuri foarte rare și un ajutor pentru căminele culturale în scopul întocmirii, în mod științific, a

unei arhive de folclor, din creația populară locală.

Organizarea la căminele culturale a unor arhive în care să se păstreze folclorul local nu este doar un act exclusiv de conservare. Este și o necesitate stringentă pentru activitatea lăcașului de cultură, o sursă inepuizabilă de noi programe și de noi manifestări.

La căminul cultural din Vadul Izei, județul Maramureș, pe lângă alte colective funcționează și un colectiv de folclor condus de un profesor. Acest colectiv culege, studiază creația folclorică locală, iar rezultatele investigațiilor sînt valorificate cu grijă de căminul cultural. Frumoasele spectacole ale ansamblului folcloric din această localitate, succesele obținute la finalele celui de al VIII-lea și al IX-lea concurs pe țară, precum și la „Ziua folclorului românesc” ce a avut loc cu prilejul Festivalului și Concursului internațional de folclor România 1969 se datorează în bună parte și activității colectivului de folclor care a scos la lumină atîtea vechi, frumoase și autentice obiceiuri populare din Maramureș.

Cu cîteva luni în urmă, directorul căminului cultural din Tileagd-Maramureș mi-a arătat primele piese ale arhivei de folclor. Printre ele se aflau 12 cîntece vechi imprimate pe bandă de magnetofon, culese din comună și cinci sate aparținătoare, obiceiuri vechi și alte creații transcrise cu multă grijă. Unele obiceiuri au și constituit sursa unor manifestări reușite cum a fost, de pildă, manifestația intitulată „Tirgul veseliei”.

Căminele culturale dispun azi de condiții optime pentru a organiza culegerea, păstrarea și valorificarea folclorului local. În comune sînt azi numeroși intelectuali printre care profesori de literatură și de muzică, iar multe instituții culturale din mediul sătesc dispun de magnetofoane și alte mijloace moderne necesare culegerii și păstrării folclorului.

B. IARAI

# „LOCUL UNDE NU S-A ÎNTÂMPLAT NIMIC“

## RECLAMĂ DREPTUL LA ENCICLOPEDIA

La urma urmel, după soarta pe care i-o hărăzise vechea orinduire, de dulce anonim și miros de igrasie socială, numele n-ar mai fi avut nici un rost. L-am putea numi, pur și simplu, locul cuprins între coordonatele 28° 39' latitudine nordică și 27° 44' longitudine estică. Și așa nu trezea rezonanțe deosebite în timpanul vremii aceleia. Așadar, orașul cu vechi lauri în cartea istoriei neamului, locul unde Domnul Ștefan purta marea biruință asupra turcilor, la 1475 (că „pușin a lipsit să nu fie cu toții tăiați în bucăți” — după cum, cu obidă, povestește însuși cronicarul turcesc), obirșia unei vitejii transmise din generație în generație și concretizată de cite ori poporul a fost în impas (de aici se trage și vestitul Peșez Turcanul, menționat în registrele primăriei sub numele adevărat de Peșez Turcanu) — așadar Vasluiul, căci despre el este vorba, orașul de un spirit debordant, care l-a dat pe cel ce avea să facă vilvă sub numele de Constantin Tănase, putea rămâne fără de nume. De altfel, Enciclopedia României îl caracteriza în 1938 ca pe un oraș „ce nu depășește nivelul unui tîrg de interes local”, menționînd sarcasme, în chip de unică, valoroasă și infailibilă informație: „Bilciul la 1 septembrie”. Iată, dar, perspectiva pe care, cu atîta prinos de generozitate, i-o oferea anul mării prosperități burgheze.

Ce se întîmplă astăzi la Vaslui? O vizită, fie și numai de ore, nu se poate să nu-ți producă acea urmă încercată numai în fața marilor evenimente. În bună parte sistematizată, cu străzi curate, asfaltate și blocuri din ferestrele cărora surid

mușcate și pergorii, cu oameni harnici și frumoși care te privesc deschis și sincer, orașul respiră atmosfera marilor efervescențe, lasă o impresie tonică, robustă. Pătrunzînd în viața-i intimă sesizezi profund și nuanțat explozia de vitalitate din fiecare fibră, mărturisită — corolar — spre soarele împlinirii. Sesizezi, înțelegi și devii părtaș al tuturor acestor victorii cu care socialismul s-a însoțit în locul unde altă dată nu se întîmpla nimic. Și peste tot, ea un leit-motiv, înțelegi că toată această amplă debarcare spre progres este efectul industrializării, rod al înțeleptei politici desfășurate de partidul comunist. Apelăm, spre exemplificare, la sugestia bogată a statisticilor — aceste sinteze viabile de credință și fel. În orașul Vaslui, producția globală industrială a eunoscut un ritm rapid de dezvoltare, astfel că, la sfîrșitul anului 1968, volumul producției globale realizate era de 270 889 lei, ceea ce reprezintă, față de anul 1959, o creștere de 13,5 ori. Semnificativ pentru obținerea acestei creșteri este faptul că pe harta orașului au apărut noi fabrici — cea de confecții și cea de mobilă — ambele construite în anul actualului cincinal. De la un singur sortiment, cit producea în anul 1967, cînd a intrat în funcțiune, Fabrica de confecții are acum în lucru șapte sortimente. În ceea ce privește calitatea produselor este suficient să amintim că în anul 1968 aproape jumătate din întreaga producție a fost destinată exportului, trecînd cu succes stacheta exigențelor mondiale. Fabrica de mobilă, al cărei certificat de naștere poartă data de 1 Ianuarie 1968, urmează a-și atînge parametrii proiectați în

trimestrul al III-lea al acestui an. Deși foarte tînără, cu o conducere și personal la fel de tinere (media vîrstei — 25 ani) această fabrică, numai după primul trimestru de existență, producea mobilă pentru export, fapt încă unic în industria de profil, iar în anul 1968, în cadrul concursului de inovații, aceeași întreprindere cîștiga, prin reprezentanții săi (maîstri între 28—30 ani) locul I pe ramură. Iată cum, o dată cu industria, se revitalizează omul, îi sînt eliberate adică, la modul înalt, conștient, marile energii și potențele latente, în scopul propriei fericiri.

Revenim la memoria anului 1938 și cităm: „trei mori sistematice (ciudată, această noțiune — sistematice! — cînd abia puteau face față unor biete nevoi locale) trei țărănești (ce să mai înțelegi prin acestea, în comparație cu cele sistematice?) o fabrică de ulei și turte (citiți dugheană cu motorăș!) una de cărămidă și țiglă (în cele mai multe anotimpuri fără acoperiș!) și una de obezi” (adevărată specializare!). Ce altceva am putea opune trecutului — astăzi, în prezent, dacă nu viitorul? Și ce anume rezervă viitorul orașului Vaslui? Să apelăm numai la perspectiva apropiată.

Notăm mai înții modernizarea unităților existente. Reținem apoi două repere de mare importanță: Fabrica de inlocuitori de cărămidă, a cărei construcție a început în acest an și Combinatul de materiale termo și hidroizolatoare, în care vor lucra circa 1 200 de muncitori.

Am insistat, în cadrul acestui colocviu asupra industriei, pentru că aceasta este cea care a ridicat pe trepte superioare viața întregului oraș. În Vaslui, însă, șirul succeselor poate continua la același grad. Au fost obținute realizări, în acești ani ai socialismului, și în alte domenii de activitate: social-cultural, învățămînt etc. Au fost date în folosință noi spații școlare, a fost reamenajat și lărgit spitalul, o policlinică și-a deschis recent porțile, ca și o modernă casă de cultură cu 700 locuri, 12 000 de familii au luat în stăpînire tot atîtea apartamente, urmînd ca la sfîrșitul cincinalului, unul din zece cetățeni ai Vasluiului să locuiască în casă nouă. Cum spuneam, însă, semnificativ rămîne această secțiune verticală în vîrsta industrială a orașului, care continuă, impetuos și exuberant, să-și desfoiase culorile cromatice ale tot mai deplinei bunăstări. Recentele lucrări ale Congresului al X-lea al partidului au concretizat și pentru Vaslui trepte noi în ascensiunea visului spre împlinirea în fapte. Se caută numai pana cîrge să consemneze, cu singele nou și pur ce pulsează în arterele revitalizate ale orașului victoriile vasluienilor în marea Enciclopedie a timpului nostru tînăr, socialist.

ION ANDREIȚĂ

## LUMINA CLASICILOR

Stăteam de vorbă, mai deunăzi, cu Dobrinou, un învățător de prin părțile Alexandriei. Îmi spunea, printre altele, că în satele — destule la număr — prin școlile cărora a predat limba și literatura română nu numai becul electric împrăștie lumină binefăcătoare ci și... clasicii noștri. Am rămas o clipă descumpănit. Desigur că am înțeles metafora. Mi-era teamă, totuși, să nu fie la mijloc, o exagerare...

Interlocutorul meu a simțit, mai mult a intuit, rezerva mea. Și a înțeles să se explice.

— Gîndiți-vă că la cite-o șezătoare cu lecturi din Eminescu ori

Coșbuc vin oamenii de umplu sala căminului cultural! Acum, că îi tîpărim pe clasiți în tiraje imense, aproape că nu există casă unde să nu fi pătruns vocile de aur ale poeziei noastre. Aș zice că, abia acum — în anul de vîrf al socialismului — poporul i-a descoperit pe marii scriitori și le cultivă cu proaspăt entuziasm slova și geniul.

Vorbele învățătorului îmi rămăseră undeva în memorie, pînă la încet, cînd deodată, întîmplarea le-a ridicat, recent, la suprafață, cu o vie putere de întipărire.

Trecusem, la începutul acestei veri, prin Turnu-Măgurele în zilele comemorării morții lui Eminescu. La casa de cultură orașenească un public numeros urmărea cu interes o expunere închinată operei sale nemuritoare. Cînd conferențiarul a ajuns să exemplifice cu versuri, citeva rînduri de locuri — să fi fost vreo 70—80 — ocupate de țărani de prin împrejurimile orașului, din Lunca, Bogdana etc. i-au însoțit, la unison, recitarea. Ca fapt de viață mărturisesc că l-am găsit, dacă nu surprinzător, în tot cazul foarte elocvent. Învățătorul nu se înșelase. Asistasem „pe viu” la o demonstrație spontană de adevărate și preluare emoționantă a unui bun de preț, rămas atîția ani departe de sufletul celor cărora li se adresa.

Istoria asta merge pereche cu o alta, la fel de autentică. Vara trecută hoinăream pe Valea Azugii. Gazda mea, fost muncitor sticlar la fabrica din oraș, acum pensionar, mă însoțea. Încințați de privești și de pacea pădurii ne-am oprit la un moment dat într-o margine de lîmînș. Bătrînul sticlar a început să psalmodieze în surdina: „Fiind băiat păduri cutreieram / Și mă culcam ades lîngă izvor, / Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam / S-aud cum apa sună-ncetișor: / Un freamăt lîn trecea din ram în ram...”

Cîntecul eminescian revărsa peste noi suava și tulburătoare a lui muzică. Iar omul meu, pus pe spovedani, îmi spunea că de cînd s-a pensionat îl aprovizionează cu cărți fratele său mai mic, țaran de pe lîngă Comarnic, care l-a „inițiat”. Și bătrînul sticlar, a adăugat:

— Vezi dumneata, mi-a deschis pofta — cum s-ar zice — pentru poezie. Că altminteri treceam sigur peste frumusețe de cuget fără s-o fi știut.

Ne aflam pe Valea Azugii urmărind amîndoi cu privirea cum plutea ca o scamă pe cerul înalt o acvilă venită cine știe de unde. Tovarășul meu îngina o doină, eu meditam la destinul poeziei.

H. ZALIS

ALBINA

## CÎNTEC

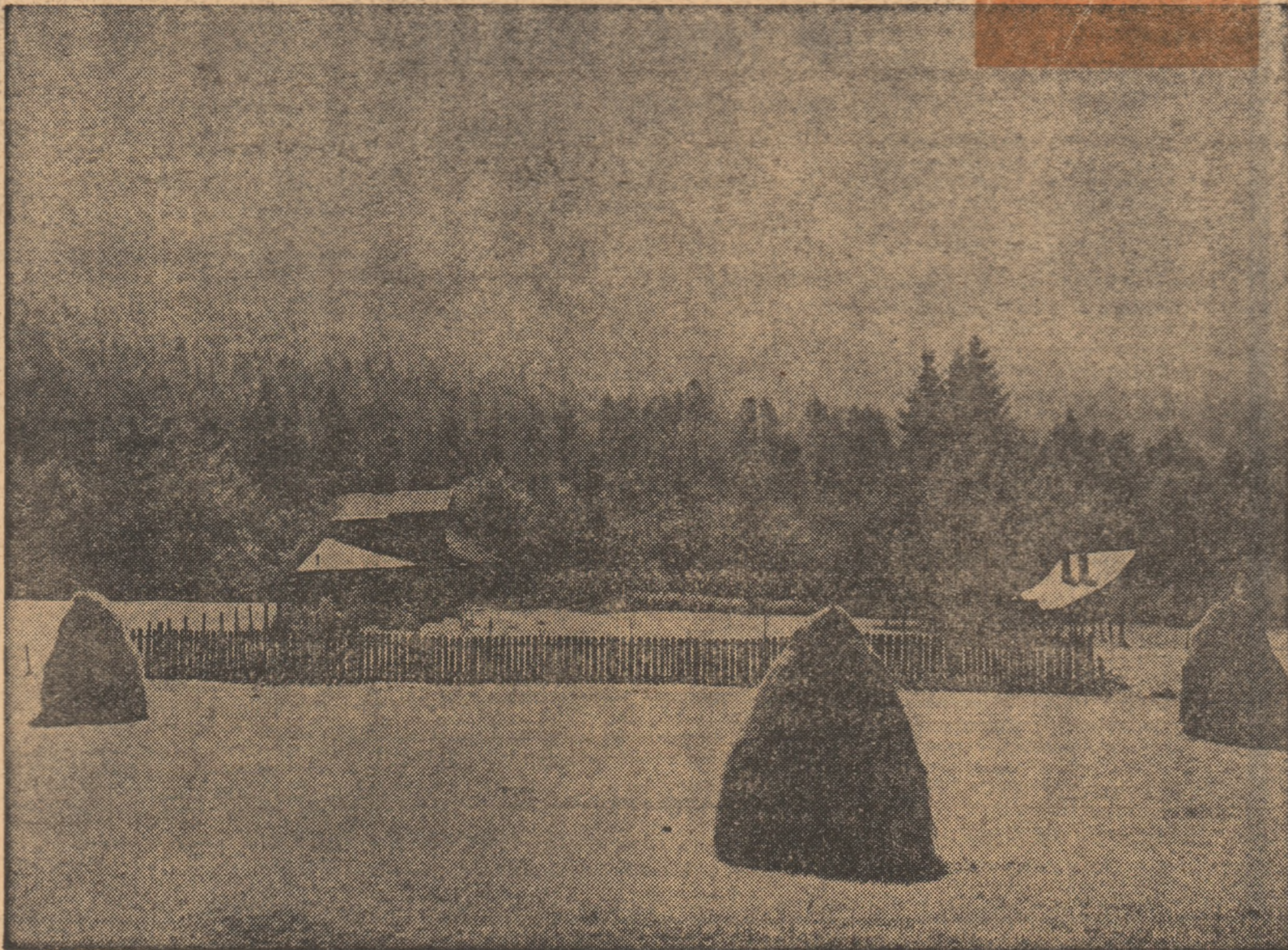
Și la noi în așteptări e sărbătoare  
visul și piinea citită în bobul de grîu  
din rădăcini un codru-ntinerit răsare  
sbucnind de ram și de timp în desfrîu.

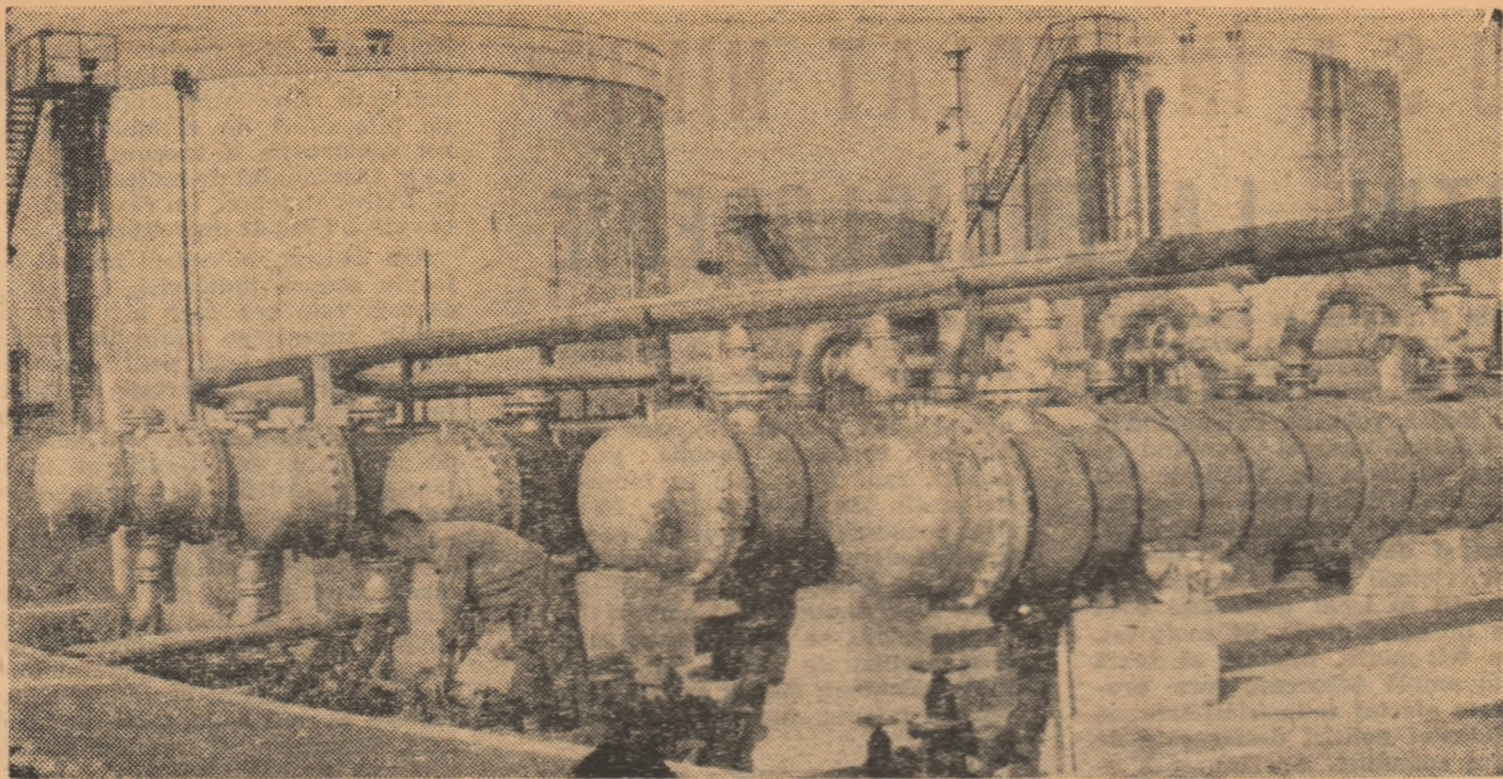
Și la noi în cuvinte se deșteaptă  
privighetorile și mierlele-mirese  
pe prispa cu poveste înțeleaptă  
cînd din izvor o nuntă mare iese.

La noi pe praguri se joacă prunci  
sub comoară o zivă și-i așa de fierbinte  
zidirea dintre gînduri și acele munci  
cu vecinicia lunecînd nainte...

GEORGE  
CHIRILĂ

Fieșă  
de pe  
Valea Frăbovei  
Foto:  
GH. VINȚILĂ





Schela de extracție de la Videle, Județul Teleorman

## MEDALII DE AUR PENTRU INVENTATORII ROMÂNI

În cadrul recentului târg de toamnă de la Viena, la care au participat 10 țări europene, a funcționat și „Salonul internațional al inventatorilor”, în care au fost expuse peste 70 de invenții ale țărilor participante. Juriul salonului a acordat 20 de distincții din care trei au fost obținute de inventatorii români pentru cele trei invenții prezentate.

Prima invenție, care a primit Medalia de aur, se intitulă „Procedeu de îmbobilare a culorii furniturilor de stejar” și aparține tehnicianului Ernest Kellner de la Combinatul de industrializarea lemnului din Caransebeș. Cea de a doua a fost obținută de inventatorul român, inginer Vasile Bocancea, director în Ministerul industriei alimentare, pentru „Presă de vinificație”.

„Aparat pentru masaj gingival în bolile de parodontoză”, este cea de a treia invenție românească distinsă cu Medalia de aur și aparține tehnicianului Gheorghe Filipovici de la Universitatea București.

Numeroase firme de specialitate s-au interesat, în mod deosebit, de invențiile românești, manifestându-și dorința de a prelua licențele. De altfel, unele din ele au și fost brevetate, până în prezent, în Austria, Italia, Franța, R.F.G. și S.U.A.

Anul acesta, inventatorii români s-au reîntors de la confruntările internaționale cu zece medalii de aur și cu o medalie Vermevir pentru cele 11 invenții expuse. Aceasta constituie un bilanț care răsplătește eforturile inventatorilor români, iar ultimele succese au atras bine meritată atenție a reprezentanților de specialitate care au participat la aceste manifestări și care s-au arătat interesate în cunoașterea realizărilor obținute de țara noastră în domeniul invențiilor.

H. LEREA

### ● PILON ȘURUB ●

Colectivul catedrei pentru studii de beton armat de la Institutul politehnic din Iași, în colaborare cu specialiștii din câteva întreprinderi de construcții, a elaborat o metodă de înlocuire a temelțiilor clasice monolitice din beton simplu sau armat prin temelii din piloni de beton. Pilonii sunt implantați rapid prin înșurubare manuală. Temeliile realizate în acest mod sunt rezistente atât la cutremure cât și la încălcări verticale. S-a calculat că folosirea pilonilor-șurub permite o reducere de 40 la sută a prețului fundațiilor față de soluțiile clasice. Mai mult, pilonii-șurub folosiți în construcții cu caracter provizoriu pot fi recuperați după demontarea clădirilor.

### R.D. GERMANĂ

Unul dintre cele mai bune leacuri contra durerilor reumatice este alifia preparată din venin de șarpe. Dintr-un gram de venin se obțin 1000 kg de alifie. Din veninul de șarpe se mai obțin și alte medicamente, căutate și apreciate în lumea întreagă.

Zoologii din R.D. Germană au construit două ferme pentru creșterea șerpilor veninoși. În fiecare săptămână, persoane calificate extrag veninul din glandele acestor șerpi. De la 40 de șerpi se obține circa 1 g de venin uscat.

nu are nici o mișcare. Iese la soare în plină amiază, când căldura prjoaleste totul. Stă un ceas, două cu burta în sus și-o încălzească și se vede în vizuină, încercând să dea viață pietrelor. Toate acestea se petrec în răstimp de aproape două luni, până când pasărea, dându-și seama că nu a clocit nimic, scoate ouăle afară, le rostogolește pe stinzi și piatră, ca orice piatră, se duce de-a dura până în vale, pe prundiș, de unde a fost adunată de vulpe.

Călifarul se tînguie ca și cum ar spune că și-a pierdut timpul degeaba. Face o voltă, două pe deasupra insulei și își ia zborul către alte locuri mai ospitaliere. Așa se împuținează aceste păsări minunate! Căutînd să le ocrotească, oamenii le-au construit vizuini asemănătoare celor de vulpe, dar călifarii nu au intrat în ele. Probabil că mirosul vulpii a creat călifariilor un mediu prielnic de dezvoltare și de înmulțire. Se încearcă, în momentul de față, stîrpiră vulpilor, dar hățisurile multe și întortocheate ale insulei îngreuează acest lucru.

Poate aceasta este pricina apariției citorva călifari pe lingă Istria, dar aici nu se găsește vizuina de vulpi, și e probabil să fie numai trecătoare. Pentru orice eventualitate, conducerea muzeului din Tulcea a făcut pe un perete o dioramă cu citeva cuiburi de călifari roșii și albi și cu citeva exemplare împaiate din această curioasă pasăre.

Delta Dunării, mai mare decît Delta Nilului, mai sălbatecă decît Delta Orinocului și mai bogată în faună și floră decît orice altă deltă creată de fluviile mari ale lumii, ascunde în ea taine greu de pătruns și de înțeles, iar toate cărțile ce s-au scris pînă acum de către geomorfologii noștri, de către ornitologii sau ihtiologi, acoperă doar o pagină din această imensă întindere.

TEODOR ȘTEFĂNESCU

## CĂLIFARUL

Își acoperă ouăle cu frunze, pleacă în căutarea hranei. Tîrîndu-se pe burta, vulpea pătrunde în vizuina ei. Își dă seama că puii nu mai sînt la locul lor și începe să urle înfiorător. Ia ouăle în gură și le scoate afară, unde le mănîncă, avînd grijă să nu lase nici măcar o urmă de coajă. Fuge apoi către prundișul lacului și caută pietre de mărimea și de culoarea ouălelor, le cară la vizuină, le acoperă cu frunzișul cu care fuseseră învelite ouăle adevărate și pleacă.

În curînd se întoarce și călifarul. S-a hrănit. S-a scaldat în nisipul fin de pe marginea insorită a insulei. Acum intră fără nici o teamă și aici nu bănuiește ce s-a întimplat în cuibul său. Se tîrîște pe întinerie și se așază pe ouă, întorcîndu-le cînd pe o parte cînd pe alta. Călifarii clocesc șase săptămîni; dar, începînd de la o lună, pușorii prînd să dea semne de viață, lovînd cu ciocul în coaja oului. Călifarii simt lucrul acesta și nu este fericire mai mare pe mamă decît să simtă că sub ea începe să mijască și să se înfiripe o nouă viață. Atunci începe adevărata grijă a ei. Acoperă ouăle cu puful de pe burta; cu arpile strîmte frunzele pe lingă ea. Iese din ce în ce mai rar după mîncare. Consumă din ce a acumulat. Cînd puii au spart ouăle și încep să mișune în cuib iese și mama la soare, sleită de puteri.

Ce se întimplă însă atunci cînd în loc de ouă sînt pietrele aduse de vulpe?

Călifarul începe să se agite. Întoarce mereu pietrele, ba chiar le atinge cu ciocul. De multe ori, stă ceasuri întregi cu urechea lipită de piatră și

Pasăre extrem de rară în lume. La noi a venit, se pare, de prin ținuturile mongolice. Călifarul este de două feluri: roșu și alb. I se zice alb, poate numai din pricină că are un gulerăș alb la gît, așa cum au școlărițele la uniforme. Virful penelor este negru, strălucitor ca abanosul: capul verde închis, iar corpul are culoarea vișinei putrede. Călifarul roșu este cărămiziu închis, cu mică pată albă la coadă. Face parte din aceeași rasă. Au aceeași obiceiuri, aceeași statură, puțin mai mică decît o gîscă domestică. Folosesc aceeași hrană. Locul unde s-au stabilit este insula Popina de la marginea lacului Razelm, în Golful Fundea, aproape de popiniera Galica. Cîteva exemplare de călifari albi au fost văzute la Istria. Se pare însă că au fugit de pe insula Popina, părăsindu-și cuiburile, din cauza vulpilor cu care sînt în permanent conflict.

Înainte de a zbură, călifarii dau un tipăt strident, făcîndu-și impresia că li s-au spart coardele vocale. Cînd își iau zborul în cîrd, par o pală de toc pe bolta azurie a cerului, din pricină că în bătaia soarelui, penele cupăta culoarea roșie aprinsă.

Poarte rar poate fi fotografiat, fiindcă e sperios și preîntîmpină eventualele pericole ascunzîndu-se în vizuina de vulpi sau de vizuiri. Călifarii nu trăiesc în comun și nu se ajută între ei. Se întovărășesc numai la plecarea și la venirea. Restul vieții și-l petrec în perechi, izolate complet unele de altele.

Nu-i atacă nici o pasăre fiindcă au un plisc care dă lovitură de o duritate greu de explicat. Chiar jivinele mai mici, cum sînt vizuiri și vulpile, se feresc din cale. Pe insula Popina există un fel de simbioză între aceste păsări și vulpile care își fac vizuinele prin lăstărișul crescut pe partea stîncoasă a insulei.

Călifarii clocesc numai două, trei ouă. Puii sînt ținuți multă vreme la întinerie. Cînd sînt scoși din cuib și dau de lumina orbitoare a soarelui, îi se schimbă imediat culoarea ochilor. Se pare că din acea clipă încep să vadă. Multă vreme, nu au voie să se apropie de apă. De altfel, cu toate că înouă foarte bine, călifarii nu sînt păsări de apă, clocesc destul de departe de lacuri.

Puii nu sînt lăsați niciodată singuri. Tatăl și mama fac cu schimbul, plecînd unul cînd altul după mîncare. Hrana lor e formată din viermișori, rîme, broaște și plante mărunte, care cresc pe marginea lacurilor. Părinții le aduc în gusă apa pe care o varsă în cornetul foilor de lipan. De aci, puii o ciugulesc cu pliscul lor lat și adîncit ca o lingură de lemn. Puii plîpîrzi sînt ucși.

Călifarii stau în țara noastră doar cîteva luni și apoi pleacă. Unde? Poate în Mongolia sau în nordul îndepărtat al Asiei.

Cu toate strădaniile ornitologilor noștri de a-i ocroti, călifarii sînt pe cale de dispariție.

Spre deosebire de alte păsări, călifarii nu-și fac cuiburile prin stufăriș sau lăstăriș. Depun ouăle și le clocesc în vizuinele întunecoase ale vulpilor destul de numeroase în insula Popina. Fîdesc ceasuri întregi pînă cînd vulpile ies după hrană; se asigură că s-au depărtat și intră în vizuină. Dacă găsește acolo pușori de vulpe, îi iau în plise, se duc cu ei pînă la marginea insulei și-i aruncă în ghiol. Strîng apoi frunze uscate, își fac un cuib și încep să ouă: unul, două, trei. În tot acest timp, nu mai iese din vizuină. Înapoiată cu vinat, vulpea nu are curaj să intre peste pasăre. Poate de teamă că li s-ar putea întimpla puilor vreun rău, poate cine știe din ce altă pricină. Stă ore și chiar zile întregi scheunînd pe lingă vizuină. Cînd vede că pasărea începe să se agite dînd semne că ar vrea să iasă, vulpea se îndepărtează puțin, fără să piardă din vedere călifarul. Acesta, după ce

## DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

### U.R.S.S.

Un grup de oameni de știință din Leningrad au construit o albină artificială din masă plastică pe care au pus-o într-un stup de albine vii. Cu ajutorul radio-comenzilor au reușit să-o facă să reproducă întocmai mișcările vestimentului „dans” al albinelor, prin care acestea indică direcția în care se află plantele melifere. Noua locuitoare a stupului a fost primită cu bucurie de albinele din el. Ea a reușit să le trimită spre florile cele mai bogate în nectar.

Oamenii de știință au stabilit că distanța de la stup pînă la locul de pășunat a fost indicată printr-una din figurile „dansului”.

### R. P. CHINEZĂ

Recent, în China a fost construit un calculator electronic tranzistorizat de mari dimensiuni. Calculatorul a fost proiectat și construit de specialiști chinezi din piese fabricate în China. El a fost realizat în Institutul de tehnologie a calculului de pe lingă Academia Chineză de

Științe specializat în producția de mașini electronice de calcul.

Cu ajutorul lui au și fost rezolvate o serie de probleme practice complicate de mare însemnătate pentru producție, construcții, cercetări științifice și proiectări.

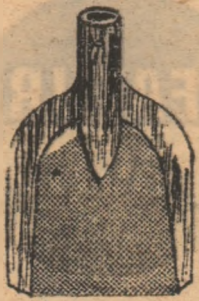
HIDROCENTRALA Sinankian, una dintre cele mai mari din R. P. Chineză a obținut în ultimul timp rezultate în domeniul producției. Planul pe 1969 privind producția de energie electrică a fost îndeplinit cu peste patru luni mai devreme. Realizarea unui asemenea ritm ridicat la producția de energie electrică a contribuit la sporirea în același timp a producției industriale și agricole.

Concomitent cu sporirea producției s-a desfășurat o amplă mișcare de inovații tehnice. De la începutul anului curent au fost aplicate peste 20 propuneri importante de inovații tehnice vizînd sporirea gradului de securitate a mașinilor în funcționare.

### R.P. UNGARĂ

Specialiștii de la întreprinderea petrolieră din Komu-

rom au pus la punct producția unui nou preparat chimic anticoroziv denumit „Hungarokorr-3a”. Este un lichid uleios care formează o peliculă extrem de subțire pe suprafețele metalice pe care urmează să le protejeze și oprește cu succes procesul de coroziune. „Hungarokorr-3a” este un produs la fel de eficient ca cele mai bune produse străine de acest fel, prețul său de cost fiind cu mult mai redus.



## Intreprinderea „11 iunie“ Galați

Strada Mihail Kogălniceanu 16  
Telefon 14249

produce și livrează fără repartitie :

Lopeși ușoare N. 1. 732—52

Lopeși pentru pământ și pietriș, tip rotund N. 1. 734—52

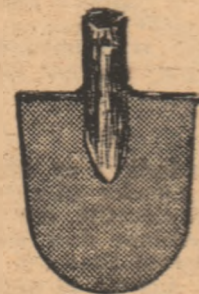
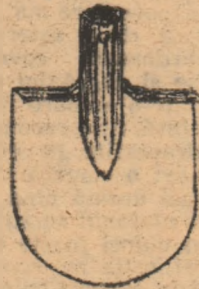
Lopeși pentru pământ și pietriș, tip Frankfurter

Casmale presate tip C. stas 495—49

Greble cu 8—10—12—14—16 și 18 dinți.

Marfa se livrează în legături de câte 10 bucăți.

Prețurile conform catalogului M.I.U.



In atenția Cooperativelor agricole de producție și a întreprinderilor agricole de stat !

Fabrica de produse chimice „Sinteza” Oradea produce și livrează următoarele insecticide fitofarmaceutice de mare eficiență :

### CARBETOX

se aplică în pomicultură, în legumicultură, în culturile de bumbac de tutun, de sfeclă de zahăr și în silvicultură pentru combaterea insectelor rozătoare și sugătoare, împotriva păduchilor testosi și a acarienilor fitofagi. Are aplicații în zootehnie în combaterea endo și ectoparaziților vitelor și ai păsărilor de curte

### FOSFOTOX R (Rogor)

se utilizează în pomicultură, în cultura cerealelor în legumicultură, la plante industriale și plante ornamentale, în zootehnie etc., cu indicații speciale pentru combaterea aphidelor, acarienilor, păduchelui verde al mărului și al piericului, păduchelui negru al sfelei, muștei ciresilor păduchelui de frunză etc.

### FOSFOTOX E (Ethion)

se recomandă pentru combaterea acarienilor fitofagi în pomicultură și viticultură, a păduchilor testosi în tratamentele de iarnă. Are eficacitate mare în combaterea păduchelui de San José păianjenului brun al pomilor, păduchelui cenușiu al verzei etc.

### CIMEXAN

se întrebuințează pentru distrugerea radicală a insectelor parazite din locuințe și localuri publice, în combaterea ploșnițelor, păduchilor, puricilor și muștelor

Instrucțiunile în folosință, la Fabrica de produse chimice „Sinteza” Oradea str. Chimiei 3—7.



## UZINA DE ANVELOPE

*Danubiana*

București, Prelung. Șos. Otteniței nr. 181 — telefon 23 60 20 și 23 42 80, vinde fără repartitie la întreprinderi de stat, cooperative și către populație, garnituri anvelope pentru autoturisme, electro-stivuitoare și motostivuitoare, din dimensiunile:

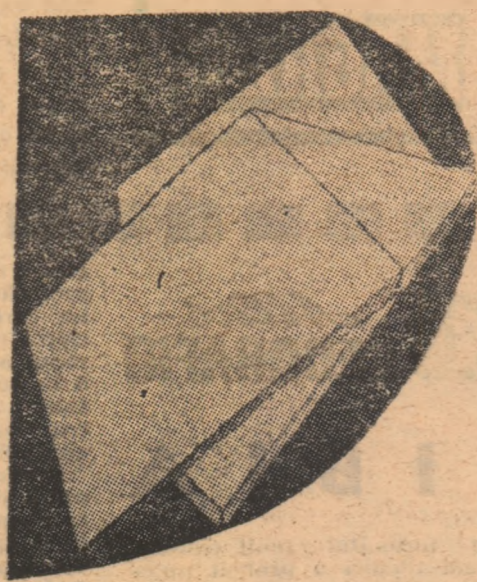
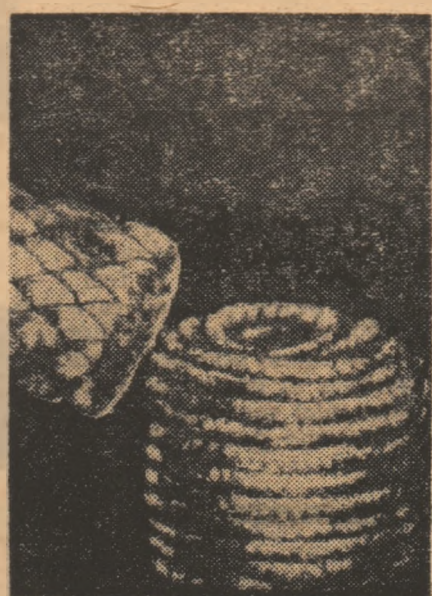
- |           |           |
|-----------|-----------|
| 1. 640—13 | 4. 695—14 |
| 2. 645—13 | 5. 700—14 |
| 3. 700—13 | 6. 600—15 |

Reînnoiți-vă  
abonamentele la  
revista „ALBINA”

## ÎNTRERPRINDEREA DE MATERIALE IZOLATOARE

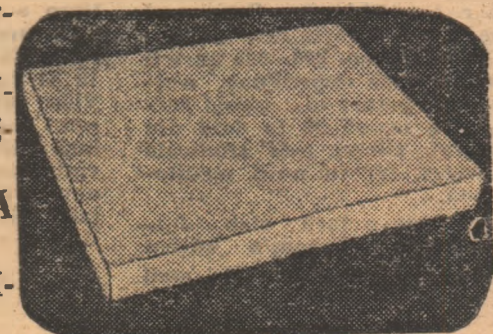
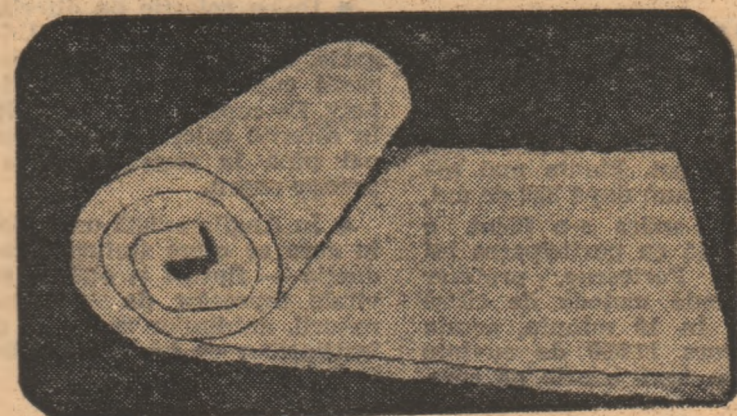
● BERCENI ● PLOIEȘTI ●

telefon 134 00 - 134 01



Produce și livrează :

- VATĂ MINERALĂ ÎN VRAC
- ÎMPĂSLITURĂ DIN VATĂ MINERALĂ pentru construcții și instalații frigorifice.
- SALTELE DIN VATĂ MINERALĂ
  - pe carton ondulat
  - pe rabiț cu stuf
  - pe plasă de sirmă
  - pe hîrtie bitumată.
- PLĂCI DIN VATĂ MINERALĂ
  - pentru izolații fonice
  - pentru amortizarea zgomotelor din impact
  - pentru izolații termice.
- PLĂCI AUTOPORTANTE DIN VATĂ MINERALĂ
- COCHILII DIN VATĂ MINERALĂ
- ȘNUR DIN VATĂ MINERALĂ.



## „Performanțe” sportive

Oprindu-ne la capitolul sportului vrem să relevăm câteva performanțe ale voinței. Căci numai așa poate fi socotită proba de rezistență dovedită de indianul Seku Mahomed Niuan care, pe stadionul din Dakar, a reușit să meargă pe bicicletă fără întrerupere timp de 100 de ore. Recordul mondial a fost realizat de același sportiv în urmă cu trei ani, pedalind 144 de ore.

— Eh, tinerețea! ar putea spune Mihail Nikonorovici Vasilevski la adresa lui Seku.

Deoarece îi despart vreo 70 de ani Vasilevski, originar din orașul Gorki, nu s-a mai gândit la performanțe ciclistice. Acum, la vârsta de 93 de ani, s-a gândit să obțină titlul de candidat de maestru la șah. Anul trecut participând la întrecerile zonale ale campionatului unional, s-a clasat pe locul patru.

— Eh, la vârsta lui e bun și locul patru! ar putea spune despre șahist, portarul echipei de fotbal a asociației pensionarilor din orașul Osby (Suedia). Partarul Carl Svenson are numai 91 de ani și joacă fotbal de șapte decenii. Jucătorii acestei selecționate care se antrenează intens în vederea viitoarelor meciuri, intrunesc laolaltă vârsta de 800 de ani.

## TRATAMENT CONTRA OBEZITĂȚII

De câțiva ani, mai mult de o sută de cazuri de obezitate au fost tratate pe cale chirurgicală. Astfel, un om care cântărea 188 kg., după doi ani, nu mai cântărea decât 82 kg.

În ce a constat operația? S-a practicat o derivație în intestinul subțire, circuitul organului fiind scurtat cu șase metri din lungimea sa. Intes-

tinul subțire a fost tăiat la mijlocul său. Partea superioară a fost legată la mijlocul intestinului gros, cealaltă parte rămânând în abdomen. Scurtarea intestinului reduce asimilarea grăsimilor. Trecearea alimentelor în aparatul digestiv fiind accelerată, digestia nu se mai face complet. Astfel, organismul este obligat să atace propriile sale rezerve de grăsime.

Metoda nu este utilizabilă decât în cazuri grave de obezitate. Într-un caz, chirurgii au trebuit să restabilească legătura normală intestinală, deoarece, slăbirea era prea radicală.



Un cântăreț bătrîn și un instrument ciudat

## TENACITATE

Dacă în privința bătrîneții, respectabila vîrstă de 200 de ani a unor broaște țestoase este întrecută de câteva animale (elefantul sau știuca), sub raportul rezistenței la foame, ele sînt în frunte; pot rezista în post negru pînă la 1 000 de zile!

În ce privește puterea de viață, capacitățile țestoaselor sînt surprinzătoare. Ele pot supraviețui după cumplite schilodiri care ar ucide numai în câteva minute orice animal cu sînge cald. S-au văzut broaște țestoase, trăind, deși țestul era complet zdrobit sau capul despicat în parte. Chiar și în această stare ele s-au reproduș.

ales creșterea vitelor (oi, capre, cămile și bovine) care are un caracter extensiv, din care cauză este slab productivă. Terenul agricol, foarte puțîn (doar 8 la sută din teritoriu) este folosit pentru pășunat și pentru cultivarea de orz, grâu, curmal, măslini, portocali etc. Resursele subsolului sînt încă puțin cunoscute. Pînă acum au fost descoperite doar zăcăminte de petrol și sare. De aceea, singura industrie mai dezvoltată este cea legată de extracția petrolului. Există mici întreprinderi industriale, textile și alimentare. Meșteșugurile sînt larg răspîndite. Se exportă petrol, vite, pește, ulei de măsline, alfa (un fel de iarbă ce crește în semideserturi și care folosește la extragerea celulozei) etc.

Încă din vechime pe teritoriul Libiei au trăit numeroase populații nomade, care, prin veacurile X-IX î.e.n., au jucat un rol important în viața politică a Egiptului. Ţara a cunoscut, de-a lungul secolelor, cuceririle romanilor, arabilor, otomanilor și italienilor. Triburile libiene au dus în tot acest timp o înverșunată luptă de eliberare împotriva cotropitorilor. Ca urmare a acestei lupte, la 24 decembrie 1951, Libia devine stat independent. Cîștigarea independenței n-a adus însă prea multe schimbări în viața poporului libian. În economia țării se mențin încă relații tribale alături de cele feudale și capitaliste.

S. LAZAR

## CENTENAR

Anul acesta s-au împlinit 100 de ani de la apariția primei cărți românești de gimnastică. Ea este opera lui Gheorghe Moceanu, originar din Orman (județul Cluj). Lucrarea se intitulă „Carte de gimnastică cu figuri și text explicativ și un tablou de aparate”. Cartea a fost tipărită la Imprimeria Statului și are 43 de pagini de text și 86 de pagini cu un număr de 246 de figuri cu explicații. Savantul Bogdan Petriceicu Hașdeu a publicat o recenzie foarte elogioasă în revista „Columna lui Traian”.

Prof. Iosif E. Naghiu



Cercetările arheologice au scos la iveală în apropierea localității Luxor, o statuie de 8 tone, cioplită într-un singur bloc de alabastru.

## MAGAZIN

### HRANA UNUI OM

Specialiștii consideră că un om normal ajuns la vîrstă de 70 de ani, a înghițit sub formă de alimente solide și lichide, diferite materii în greutate totală de 96 000 kilograme. Presupunind că acel om cântărește 75 de kg., înseamnă că în decursul anilor a mincat și a băut mai mult de 1 200 de ori decât propria lui greutate.

## „IDIOTII” ...SAVANȚII

Doi gemeni americani, în etate de 30 de ani, pun într-o mare dilemă pe psihologi și psihiatri. Ei au o ușoară debilitate mintală.

Acești debili mintali, care nu sînt capabili să facă una din cele mai simple înmulțiri, sînt dotați cu calități matematice excepționale. Ei știu la perfecție toate datele istorice și spun cu precizie anul nașterii sau al morții tuturor personalităților americane. Gemenii pot să spună — la moment — că, 15 februarie anul 2002 va fi o vineri, sau că, 20 aprilie 1968 a căzut într-o sîmbătă, cum a mai fost cazul în 1946, în 1957 sau în 1963.

Ei sînt incapabili să explice cum parvin la aceste rezultate și, de asemenea, nici experții nu înțeleg acest fenomen.

## RĂUL ÎN TRAVEȘTI

Mărul este unul dintre pomii fructiferi cu cei mai mulți dăunători. Numărul acestora este de ordinul zecilor. Centrul teritorial de protecție a plantelor din Fălticeni posedă o colecție completă a acestor dăunători: fluturi cu desene angelice, culori și forme de vis, întruchiparea nevinovăției Spiritul de conservare i-a învățat să se facă frumoși, atrăgători, să se îmbrace în haine înșelătoare, și poate că niciodată răul nu s-a travestit mai bine decât în cazul dijmuitoarelor livezii. Pur și simplu nu te mai sature privindu-i. Zadarnic însă: fiecare dăunător are „caziera” său și nu mai poate induce în eroare. Insecticidele distrug din față această frumusețe care minte.

## APĂRAREA PĂDURILOR

În multe țări, incendiile distrug anual zeci de mii de hectare de pădure. Pentru a le apăra de acest flagel, s-a ajuns la concluzia că trebuie să fie semănate plante rezistente la foc.

După cercetări, au fost descoperite mai multe plante care pot să „fiarbă” dar nu ard. Supuse focului ele se innegresc dar nu se aprind. Unele din ele au și rădăcini adînci servind astfel și împotriva prăbușirii pămîntului. Plantate la intervale regulate ele pot forma o barieră peste care nici un incendiu nu va putea trece. Printre plantele neinflamabile putem cita: — edera și rosmarinul.

● Polul Nord a fost descoperit în urmă cu 60 de ani — la 6 aprilie 1909 — de către o expediție americană condusă de Robert E. Peary. Doi ani mai tîrziu — la 14 decembrie 1911 — exploratorul Amundsen a ajuns, primul, la Polul Sud.

● Băștinașii australieni pot arunca bumerangul la o distanță de 225 m., distanță ce reprezintă cea mai mare depărtare străbătută vreodată de un obiect aruncat de mîna omului.

● Fluviile și rîurile din Africa furnizează 40 la sută din întreaga energie hidroelectrică de pe glob, Asia — 17 la sută iar Europa Occidentală numai 2,5 la sută.

● În R.F.G. prin diferite

mutații genetice, a fost creat un nou soi de ciuperci de dimensiunile unei verzi mari și care au un bogat conținut de proteine și vitamine.

● Cel mai vechi butuc de viță de vie din Bulgaria, crește

## FELURITE

În curtea vechii mănăstiri din orașul Sopot. Planta mai roșește și acum după 320 de ani.

● La Londra s-a făcut o experiență cu participarea lui Michael Fortescue, profesor care predă metoda de citire rapidă. În 10 minute, acesta a parcurs 17 000 de cuvinte dintr-un text istoric pe care,

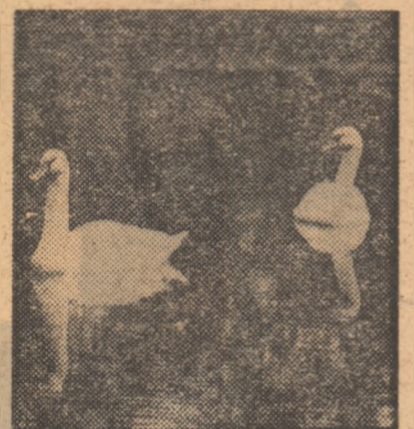
## SFATURI PRACTICE

● Încăperea pare mai puțin joasă dacă așternem pe pardoseală covoare deschise și zugrăvim plafonul într-o culoare foarte deschisă. Sînt recomandate draperiile în dungă verticale; o cameră mică pare mai aerată cînd pereții și plafonul se zugrăvesc în culori foarte deschise și ușile se vopsesc în ulei în aceeași culoare. Se recomandă un singur covor (mochetă) de culoare foarte deschisă.

● Cartofii prăjiți ies gustoși dacă, înainte de a-i pune în grăsimile foarte încinsă se șterge de apă cu un șervet curat. Piureul de cartofi nu trebuie să se subțieze cu apă rece, deoarece capătă o culoare cenușie. Se obține un piure alb și frumos dacă se prepară cu lapte clocotit.

● Este indicat ca fierberea legumelor să se facă în apă clocotită, din care s-a eliminat deci oxigenul, acesta fiind cel mai mare inamic al vitaminei C.

● Legumele se pun de la început în apă clocotită și pentru că fenomenul care distruge vitamina C devine inactiv la temperatură de fierbere. Pe lângă aceasta, legumele puse la fiert în apă rece se întăresc. Apa în care au fiert legumele se folosește la prepararea supelor și a sosurilor, recuperîndu-se astfel substanțele prețioase dizolvate în ea (săruri minerale, vitamine).



Singurică ?

## MAGAZIN

deși îl vedea pentru prima dată, l-a povestit ulterior foarte exact. Profesorul este de părere că aproape oricine poate învăța să citească literatură beletristică cu o viteză de 2 000 cuvinte pe minut.

● Unica colecție de diferite varietăți de mușcată din Ungaria, a înflorit în grădina școlii superioare din Keszthely. Ea cuprinde 140 varietăți în diferite culori — de la roz pal pînă la roșu închis, aproape negru.

● În Anglia există un castel în care se cresc fluturi. Producția — fluturi și ouă — se vinde muzeelor de științe naturii, grădinilor zoologice și instituțiilor de învățămînt din țară și străinătate.

## Atlas GEOGRAFIC

## LIBIA

La începutul lunii trecute, armata libiană a prelat puerea în stat. Regele Idriss, care se afla în Turcia pentru tratament medical, a fost detronat. Ţara a fost proclamată republică.

Libia este situată în nordul Africii, pe coasta Mării Mediterane și se învecinează la vest și nord-vest cu Algeria și Tunisia, la sud de Niger și Ciad, iar la est și sud-est cu Republica Arabă Unită și Sudan. Are o suprafață de 1 759 540 km p. și o populație de aproximativ 2 milioane de locuitori care vorbesc a-aba, italiana și engleza. Capitala țării este orașul Tripoli cu o populație de aproximativ 235 000 de locuitori, iar moneda națională e lira libiană. Cea mai mare parte a țării este un podiș (altitudine 200—600 m-t-l) cu numeroase depresiuni n-sipoase (deserturi și semideserturi care ocupă 98 la sută din teritoriu). Clima este tropicală de deșert, iar în nord mediteraneană.

Libia este o țară slab dezvoltată, în economia căreia predomină agricultura și mal